

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของ
ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2
ซึ่งสรุปผลการวิจัยโดยนำเสนอตามลำดับดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สรุปผลการวิจัย
6. อภิปรายผล
7. ข้อเสนอแนะ



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Mahasarakham University

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของ
ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ทั้งโดยรวมและ
รายด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของผู้บริหาร
และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ที่มีประสบการณ์
ในการทำงานต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายด้าน

สมมติฐานการวิจัย

1. แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของผู้บริหารและครูผู้สอน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 แตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน
2. ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีทฤษฎีต่อ
แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำนวน 4,429 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำนวน 351 คน เป็นผู้บริหาร 117 คน ครูผู้สอน 234 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้นและกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยการเปิดตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด 2543 : 40)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำไปทดลองใช้กับผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความสอดคล้องของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation) ทุกข้อได้ค่าความสอดคล้องตามเกณฑ์ ($0.2 < r < 0.8$) และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ได้ 0.95 แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert Rating Scale)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งและเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำหนังสือขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 และผู้บริหารโรงเรียน จากแบบสอบถามที่ส่งไปจำนวน 351 ชุด ได้รับคืนจำนวน 351 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 และตอนที่ 2 ได้นำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS 10.0 for Windows ดังนี้

1. วิเคราะห์แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ทั้งโดยภาพรวมและเป็นรายด้าน โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามทฤษฎีของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ที่มีประสิทธิภาพในการทำงานต่างกัน ทั้งโดยภาพรวมและเป็นรายด้าน โดยใช้ t-test

สรุปผลการวิจัย

1. แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.92$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้ง 3 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านมิติมุ่งประสิทธิผล ($\bar{x} = 4.24$) ด้านมิติมุ่งสัมพันธ์ภาพหรือมิตรสัมพันธ์ ($\bar{x} = 3.96$) และด้านมิติมุ่งงานหรือกิจสัมพันธ์ ($\bar{x} = 3.57$)

1.1 เมื่อจำแนกตามสถานภาพพบว่า ผู้บริหารมีทฤษฎีต่อแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.97$) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านมิติมุ่งประสิทธิผล ($\bar{x} = 4.36$) ด้านมิติมุ่งสัมพันธ์ภาพหรือมิตรสัมพันธ์ ($\bar{x} = 4.00$) และด้านมิติมุ่งงานหรือกิจสัมพันธ์ ($\bar{x} = 3.55$)

ส่วนครูผู้สอนมีทฤษฎีต่อแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.87$) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านมิติมุ่งประสิทธิผล ($\bar{x} = 4.12$) ด้านมิติมุ่งสัมพันธ์ภาพหรือมิตรสัมพันธ์ ($\bar{x} = 3.92$) และด้านมิติมุ่งงานหรือกิจสัมพันธ์ ($\bar{x} = 3.58$)

1.2 เมื่อจำแนกตามประสิทธิภาพในการทำงานพบว่า แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสิทธิภาพในการทำงานต่างกัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.89$) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านมิติมุ่งประสิทธิผล ($\bar{x} = 4.18$) ด้านมิติมุ่งสัมพันธ์ภาพหรือมิตรสัมพันธ์ ($\bar{x} = 3.94$) และด้านมิติมุ่งงานหรือกิจสัมพันธ์ ($\bar{x} = 3.55$)

ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี มีทัศนคติต่อแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านมิติมุ่งประสิทธิผล ($\bar{x} = 4.15$) ด้านมิติมุ่งสัมพันธภาพหรือมิตรสัมพันธ์ ($\bar{x} = 3.91$) และด้านมิติมุ่งงานหรือ กิจสัมพันธ์ ($\bar{x} = 3.51$)

ส่วนผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีทัศนคติต่อแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านมิติมุ่งประสิทธิผล ($\bar{x} = 4.21$) ด้านมิติมุ่งสัมพันธภาพหรือมิตรสัมพันธ์ ($\bar{x} = 3.96$) และด้านมิติมุ่งงานหรือกิจสัมพันธ์ ($\bar{x} = 3.59$)

2. แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน โดยรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านมิติมุ่งงานหรือกิจสัมพันธ์ ด้านมิติมุ่งสัมพันธภาพหรือมิตรสัมพันธ์ และด้านมิติมุ่งประสิทธิผลไม่แตกต่างกัน



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Mahasarakham University

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ครั้งนี้ มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

1. แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำสูง และเป็นนักพัฒนา สามารถโน้มน้าวให้บุคลากรในสังกัด และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้ความร่วมมือและปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สัมฤทธิ์ เพชรสังคุณ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแบบภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 9 พบว่าแบบภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนส่วนใหญ่ใช้แบบภาวะผู้นำเป็นแบบนักพัฒนามากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1.1 มิติมุ่งงานหรือกิจสัมพันธ์ มีแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามุ่งให้ผู้ได้บังคับบัญชา หรือผู้ตามได้เข้าใจในการดำเนินงานตามแผนนโยบาย การติดต่อสื่อสาร การประสานงานเพื่อให้ผู้ได้บังคับบัญชาสามารถปฏิบัติงานได้ผล และสำเร็จตามวัตถุประสงค์

เมื่อพิจารณาแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารและครูผู้สอนมองว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ มีความสามารถในการโน้มน้าวให้บุคลากรร่วมมือร่วมใจปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุวัตถุประสงค์

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ คือ ข้อ 1. ซึ่งเจองนโยบายให้ผู้ได้บังคับบัญชาเข้าใจอย่างชัดเจน และข้อ 3. มีแผนภูมิการบริหารงานของโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ผู้บริหารมีทักษะความรู้ความสามารถในการบริหารงานในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุภาพ สมศรี (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมการเป็นผู้นำของอธิการบดีสถาบันราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านมุ่งงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 มิติมุ่งสัมพันธ์ภาพหรือมิตรสัมพันธ์ มีแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารและครูผู้สอนมองว่า ผู้บริหาร

สถานศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เป็นที่ปรึกษาและเป็นที่ยอมรับของผู้ได้บังคับบัญชาได้ ทำให้ผู้ได้บังคับบัญชามีขวัญและกำลังใจในการทำงาน ทำให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ สอดคล้องกับ อินทรน้อย มิละชัยวงศ์ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาภาวะผู้นำปรัวรรคของผู้บริหารโรงเรียนดีเด่นโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนแสดงพฤติกรรมภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ วางแผน และร่วมปฏิบัติงานมากที่สุด

1.3 มิติมุ่งประสิทธิผล มีแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารและครูผู้สอนมองว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้มีความเฉลียวฉลาด สามารถใช้ศิลปะในการจูงใจผู้ได้บังคับบัญชา ให้มีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มศักยภาพและเกิดประสิทธิผล สอดคล้องกับ อัญชลี เหลืองอ่อน (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนส่วนใหญ่ ใช้แบบบริหารที่มีประสิทธิผลมากกว่าแบบที่มีประสิทธิผลน้อย และมุ่งประสิทธิผลมากกว่ามุ่งกิจสัมพันธ์และมิตรสัมพันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ คือ ข้อ 39. บริหารงานโดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับหน่วยงาน บุคลากร นักเรียนและชุมชน และข้อ 45. มอบหมายงานให้ผู้ได้บังคับบัญชา ปฏิบัติตามความรู้ความสามารถ

2. ผลการเปรียบเทียบแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของ ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับผล การศึกษาของ รังษี ผลากอง (2541 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมผู้นำผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า พฤติกรรมด้านผู้นำ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็น ของผู้บริหาร และครู อาจารย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งโดยส่วนรวม และเป็นรายด้าน

3. ผลการเปรียบเทียบแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของ ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ที่มีประสบการณ์ ในการทำงานต่างกัน โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย การที่ แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหาร จัดการที่ดี สามารถบริหารงานในสถานศึกษา

ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้ความรู้ความสามารถและทักษะการบริหารนำพาบุคลากรและ
 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษา ให้ร่วมกันปฏิบัติงานอย่างจริงจัง เพื่อให้งานบรรลุตาม
 วัตถุประสงค์ที่วางไว้ ดังนั้น ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน
 จึงมองแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ
 ประครอง พันธุ์พรหม (2542 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมผู้นำผู้บริหารโรงเรียน
 ประถมศึกษา ตามทฤษฎีของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
 จังหวัดอุดรธานี พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำ
 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา โดยภาพรวมและทั้ง 3 ด้าน ไม่แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับ
 ผลการศึกษาของ จินตนา อะทะไชย (2544 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การปฏิบัติตามภาวะผู้นำ
 ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย พบว่า
 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็น
 เกี่ยวกับการปฏิบัติตามภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา โดยภาพรวมและเป็นรายด้าน
 แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการศึกษาของ รังษี ผลากอง
 (2541 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมผู้นำผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า พฤติกรรมผู้นำผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู – อาจารย์
 แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของผู้บริหารและ
 ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1.1 จากผลการศึกษาที่ค้นพบ แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา มิติมุ่งงาน
 หรือกิจสัมพันธ์ ที่มีค่าเฉลี่ยสูง และเห็นควรให้ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติเกี่ยวกับการกำหนด
 แผนภูมิการบริหารงานของโรงเรียนและชี้แจงนโยบายให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้าใจ อย่างชัดเจน
 และมุ่งทำงานเพื่อเป้าหมายของโรงเรียน โดยไม่เห็นแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง

1.2 จากผลการศึกษาที่ค้นพบ แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

มิตมุ่งสัมพันธ์ภาพหรือมิตรสัมพันธ์ ที่มีค่าเฉลี่ยสูง และเห็นควรให้ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติเกี่ยวกับ เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงาน ผู้บริหารทำงานกับผู้ใต้บังคับบัญชาแบบไม่ถือตัว และให้ความเป็นกันเองกับผู้ใต้บังคับบัญชา

1.3 จากผลการศึกษาที่ค้นพบ แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา มิตมุ่งประสิทธิผล ที่มีค่าเฉลี่ยสูง และเห็นควรให้ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติเกี่ยวกับการนำความคิดใหม่ๆ มาปรึกษาหารือกับผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อพัฒนางาน ทำงานโดยคำนึงถึงผลสำเร็จของงานและผู้ร่วมงานควบคู่กันไป และส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำงานอย่างมีระเบียบแบบแผน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเปรียบเทียบแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของผู้บริหารคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

2.2 ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Mahasarakham University